

ศวปถ.
ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน
www.roadsafetythai.org

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกซ์บนถนนของคน
อุดรธานี

โดย

คณะทำงานพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะ
ทุกซ์บนถนนของคนอุดรธานี

กันยายน 2551

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนนของคนอุดรธานี

โดย

คณะทำงานพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนนของคนอุดรธานี

กันยายน 2551

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)

คำนำ

การพัฒนาฐานข้อมูลเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จ ส่งผลสำเร็จโดยการนำนโยบายไปสู่ การปฏิบัติ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ แนวโน้มของปัญหาอุบัติเหตุจราจร และปัญหาอุปสรรคใน การดำเนินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวของนโยบาย ตลอดจนความคุ้มค่าของการใช้ ทรัพยากร

จังหวัดอุดรธานี ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ เพื่อ พัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัดให้มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้น ตั้งแต่ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถ นำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่ ตลอดจนมี การเผยแพร่ข้อมูล ไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักและเกิดจิตสำนึกในด้านความปลอดภัย

นายอดิพันธ์ จันทรา

ผู้ประสานงานโครงการ

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินงานตามโครงการ “เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนนของคนอุดรธานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัดให้มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เชื่อมโยง และวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในพื้นที่ ตลอดจนมีการเผยแพร่ข้อมูลไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักและเกิดจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยชุมชน เป็นการทำงานแบบบูรณาการจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายลคอุบัติเหตุ ในระหว่างดำเนินงานได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการ กลวิธี ขยายเครือข่าย ตลอดจนบุคคลที่เข้าร่วมดำเนินกิจกรรมจนสามารถทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์โครงการ

ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนสถาบันการศึกษา ที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานตามกิจกรรม

ขอขอบคุณนายแพทย์อนุชา เศรษฐเสถียร โรงพยาบาลอุดรธานี คุณัชชวาล สิมสกุล สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม และ ดร.วิชุดา ใค้วัฒนพานิช คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และให้ความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงานตามกิจกรรม

ขอขอบคุณคณะทำงานพัฒนาคณะทำงานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศอุบัติเหตุจราจรจังหวัดอุดรธานี ที่ให้คำแนะนำทั้งในด้านวิชาการ ข้อมูล และข้อเสนอแนะตลอดจนการปฏิบัติ

ขอขอบคุณศูนย์วิชาการความปลอดภัยทางถนน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ที่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ “เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนนของคนอุดรธานี” ในครั้งนี้

นายอดิพันธ์ จันทรา

ผู้ประสานงานโครงการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก	
กิตติกรรมประกาศ ข	
บทสรุปการดำเนินการ ค	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	10
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	12
บทที่ 5 อภิปราย สรุป และข้อเสนอแนะ	24
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ	29
ข้อมูลอุบัติเหตุจากรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	31

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกขั้วบนถนนของคนอุดรธานี

จากสถิติลำดับปัญหาความรุนแรงและการสูญเสียทางสุขภาพของคนไทย พบว่าปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาจากอุบัติเหตุจราจร ซึ่งเป็นปัญหาที่ป้องกันได้ จากสภาพปัญหาพบว่าสาเหตุหนึ่งเกิดในสถิติปริมาณการใช้รถมอเตอร์ไซด์มากขึ้น การดื่มสุราแล้วขับยานพาหนะ ทำให้เกิดปัญหาการสูญเสียตามมา การดำเนินงานในการรณรงค์หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ส่วนใหญ่ยังเป็นภาระงานหลักของหน่วยงานทางราชการต่างๆ ในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจรด้านมาตรฐาน E ต่างๆ ในด้านการให้ความรู้ในการป้องกัน การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งการแก้ปัญหาเหล่านี้ต้องมีการใช้ความรู้ในการจัดการทั้งสิ้นเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีการมุ่งเน้นจะเอาชนะปัญหาในช่วงเทศกาล หรือช่วงที่มีการจัดสรรงบประมาณหรือทุนต่าง ๆ ให้ลงไปดำเนินการ การเชื่อมโยงของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่ถึงจุดนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นรายวัน หรือสามารถส่งผลต่อการสั่งการหรือการตัดสินใจ ปรากฏชัดเจนเฉพาะช่วงเทศกาล การรายงานตัวเลขข้อมูลเป็นรายเดือนในที่ประชุมต่าง ๆ ยังแยกส่วนกัน และแยกตามเจตจำนงการเก็บข้อมูลของส่วนราชการ ที่ขึ้นกับการบริหารข้อมูลข่าวสารของกระทรวงกรม ที่ส่วนราชการนั้นขึ้นตรง มีการพยายามเข้ามาขุดค้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นข่าวสาร จากฐานข้อมูลเหล่านั้นเป็นครั้งคราว ตามเจตจำนงของโครงการที่สถาบันหรือคณะนั้นรับทุนมา แต่การรวมตัวเป็นทีมหรือกรรมการเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ Management Information System ที่สามารถสร้างรายงานประจำ รายงานเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ยังอยู่ในขั้นตอนการปรึกษาหารือและต่างเล็งเห็นความสำคัญมากขึ้น

สรุปผลการดำเนินการ

1. มีฐานข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัด ที่มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ
2. มีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลข้อมูลจากหลาย Database ทางระบบ Internet ทาง Website

WWW.RoadseftyUD.com

3. เกิดเครือข่ายพัฒนาข้อมูลข่าวสารเพื่อการลดทุกข้บนถนนที่ยั่งยืนพร้อมการจัดการระบบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

4. การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขสภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในแต่ละพื้นที่

5. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลของแต่ละหน่วย ก่อประโยชน์เฉพาะในแต่ละหน่วยงานนั้น ๆ

6. เกิดองค์ความรู้จากกระบวนการพัฒนาเอง และองค์ความรู้จากสารสนเทศที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาที่ต่อยอดเป็นวงจรต่อ ๆ ไป

7. เผยแพร่ข้อมูลไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนัก และเกิดจิตสำนึก ในด้านความปลอดภัย

นวัตกรรม

จากผลการดำเนินการ โครงการ “เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข้บนถนนของคนอุดรธานี ” จะเน้นไปที่ การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงข่าวสารสนเทศ (Information) มากกว่าข้อมูล (Data) เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอผู้บริหารของจังหวัด คณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ซึ่งมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลข้อมูลจากหลาย Database และเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ทางระบบ Internet ทาง Website WWW.Roadsefty UD.com

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดให้ความสำคัญ และกระจายอำนาจการบริหารอย่างหลากหลาย
2. ทีมงาน เครือข่าย มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและขยายลงสู่ระดับล่าง
3. การมีส่วนร่วมของเครือข่าย
4. การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีในทุกเวที ทั้งระดับจังหวัด และระดับประเทศ
5. การบูรณาการการดำเนินการของเครือข่ายทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการของ ฝ่ายเลขานุการฯ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ปภ.)

ปัญหาและอุปสรรค

1. การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดมีผลกระทบต่อความต่อเนื่องและทิศทางการดำเนินงาน

2. การเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมทำให้มีผลกระทบต่อ การดำเนินงาน และการบูรณาการ และความต่อเนื่องยั่งยืนของเครือข่าย

3. ฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความหลากหลาย และมีลักษณะหรือเอกลักษณ์เฉพาะ เป็นไปตามภารกิจของหน่วยงาน

4. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การนำเสนอข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา และผลักดันให้เกิดยุทธศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาอุบัติเหตุ จราจรของจังหวัดอุดรธานีโดยอ้างอิงตามระบบสารสนเทศที่มีความแม่นยำเชื่อถือได้ ต้องใช้เวลาใน การพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นผลอย่างทั่วถึงทุกระดับและปรับปรุงระบบให้สามารถใช้ได้ อย่างจริง รวมทั้งต้องมีการสำรองข้อมูลตลอดจนมีแผนสำรองกรณีไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้

2. ต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับให้สามารถใช้เทคโนโลยี และสามารถวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำเสนอปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขได้

3. มีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการ ทำงานต่อไป

4. สนับสนุนการพัฒนากระบวนงานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

5. สร้างทีมงานเครือข่ายให้มีความยั่งยืน และขยายไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. ให้หน่วยงานเพิ่มผู้รับผิดชอบ และส่งเสริมการปฏิบัติงาน

7. สร้างแรงจูงใจ เช่น การพิจารณาความดีความชอบ ประกาศเกียรติคุณ และการเลื่อนตำแหน่ง

สรุป

การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกบนถนนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการ การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จ ส่งผลสำเร็จโดยการนำนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ แนวโน้มของปัญหาอุบัติเหตุจราจร และปัญหาอุปสรรคใน การดำเนินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวของนโยบาย ตลอดจนความคุ้มค่าของการใช้ ทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย ทำให้สามารถลดการเจ็บ การตาย จากอุบัติเหตุจราจร ตลอดจนการพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการ เนื่องจากปัญหา ดังกล่าวนับวันจะมีความซับซ้อน จึงจำเป็นต้องขยายเครือข่ายความร่วมมือ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ สร้างความตระหนัก เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในด้านความปลอดภัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรของจังหวัดอุดรธานี แม้ได้มีการพยายามรณรงค์แก้ไขและมีมาตรการต่าง ๆ ออกมาดำเนินการ แต่การบาดเจ็บตลอดปี พ.ศ. 2549 ทั้งสิ้น 18,475 ราย และเสียชีวิตถึง 330 ราย (ข้อมูลจากสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี) หรือเสียชีวิตประมาณวันละ 1 ราย และบาดเจ็บหนักจนต้องส่งมารักษาผ่าตัดเป็นผู้ป่วยในของโรงพยาบาลอุดรธานี (ศูนย์อุบัติเหตุ) จำนวนมากกว่า 4 พัน ราย (ข้อมูลจากระบบข้อมูลเฝ้าระวังอุบัติเหตุของโรงพยาบาลอุดรธานี) ซึ่งล้วนต้องใช้จ่ายสูง (High cost) เป็นภาระต่องบประมาณของโรงพยาบาลมาโดยตลอด

มาตรการที่ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน ที่เรียกว่า 3 ม. 2.ข. 1 ร. (หมวก เมา มอเตอร์ไซด์ เข็มขัดนิรภัย ใบขับขี่ ความเร็ว) หรือยุทธศาสตร์ 6 E (Education, Empowering, Enforcement, Engineering, EMS และ Evaluation) ซึ่งเป็นที่ยอมรับในกลุ่มจังหวัดที่รับการดำเนินการแก้ปัญหาจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ภายใต้การกำกับดูแลของ สอจร. เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีการมุ่งเน้นจะเอาชนะปัญหาในช่วงเทศกาล หรือช่วงที่มีการจัดสรรงบประมาณหรือทุนต่าง ๆ ให้ลงไปดำเนินการ การเชื่อมโยงของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่ถึงจุดนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นรายวัน หรือสามารถส่งผลการสั่งการหรือการตัดสินใจ ปรากฏชัดเจนเฉพาะช่วงเทศกาล การรายงานตัวเลขข้อมูลเป็นรายเดือนในที่ประชุมต่าง ๆ ยังแยกส่วนกัน และแยกตามเจตจำนงการเก็บข้อมูลของส่วนราชการ ที่ขึ้นกับการบริหารข้อมูลข่าวสารของกระทรวงกรม ที่ส่วนราชการนั้นขึ้นตรง มีการพยายามเข้ามาขุดค้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นข่าวสาร จากฐานข้อมูลเหล่านั้นเป็นครั้งคราว ตามเจตจำนงของโครงการที่สถาบันหรือคณะนั้นรับทุนมา แต่การรวมตัวเป็นทีมหรือกรรมการเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ Management Information System ที่สามารถสร้างรายงานประจำรายงานเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ยังอยู่ในขั้นตอนการปรึกษาหารือและต่างเล็งเห็นความสำคัญมากขึ้น รวมไปถึงการที่จังหวัดอุดรธานีได้รับคัดเลือกจาก ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน(ศวปถ.) มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) ให้เป็น 1 ใน 4 จังหวัดเพื่อรับทุนสนับสนุนการพัฒนาางระบบข้อมูล และการสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลอุบัติเหตุจราจรเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด จึงเป็นที่มาของการจัดทำ โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกขั้วบนถนนของคนอุดรธานี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

1) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัดให้มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ

2) เพื่อให้เกิดทีมงานพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจากราจรจังหวัดอุดรธานี จากสหสาขาอย่างต่อเนื่อง

3) เพื่อให้เกิดการพัฒนาาระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจากราจรจังหวัดอุดรธานีให้สามารถผลิตรายงานที่เชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

4) สนับสนุนการเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขได้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาอุบัติเหตุจากราจรในแต่ละพื้นที่

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

การพัฒนาาระบบข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจากราจรเพื่อช่วยเสริมความสำเร็จของโครงการ “ชาวอุดรรวมใจ สร้างความปลอดภัยทางถนนในชุมชน ” ซึ่งรับทุนสนับสนุนจาก สสส.(ระยะเวลาดำเนินการ จาก ตุลาคม2550 – ตุลาคม 2551) โดยเน้นข้อมูลข่าวสารเพื่อการแก้ปัญหา 3 เรื่อง

1) ปัญหาการดื่ม/เมา แล้วขับขี

2) ปัญหาการไม่สวมหมวกนิรภัยขณะเดินทาง โดยมอเตอร์ไซด์โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก

3) ปัญหาการขับขีมอเตอร์ไซด์ที่ไม่ปลอดภัย ในประเด็นขับเร็ว ประเด็นการขับฝ่าสัญญาณ

จากราจรและการย้อนศร

3. เป้าหมาย

1) มีฐานข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัดให้มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ

2) มีฐานข้อมูลอุบัติเหตุจากราจรจังหวัดอุดรธานี ที่ถูกต้อง เป็นเอกภาพ

3) เกิดการเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขสภาพปัญหาอุบัติเหตุจากราจรในแต่ละพื้นที่

4) เกิดการพัฒนาาระบบเครือข่ายข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจากราจรจังหวัดอุดรธานีให้สามารถผลิตรายงานที่เชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลหลายแหล่ง เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

5) มีการเผยแพร่ข้อมูลไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนัก และเกิดจิตสำนึก ในด้านความปลอดภัย

4. กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ อาสาสมัคร องค์กร ภาวศึรือข่ายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดอุดรธานี

5. วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ	ช่วงเวลา	หมายเหตุ
1. การจัดตั้งกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ไขปัญหาคทุข้บนถนน	ธ.ค. 50	พร้อมกับการปรับแก้ไขกรรมการในส่วนอื่น(6E)
2. การประชุมทำความเข้าใจพื้นฐานของ Database ของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในจังหวัดอุดรธานีโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมวิเคราะห์เน้นการทบทวนนิยามของการเก็บข้อมูลและการพัฒนากระบวนการจัดเก็บที่แม่นยำและเชื่อถือได้	ธ.ค.50 – ม.ค.51	ผู้เชี่ยวชาญจาก AIT, FIBO(พระจอมเกล้าธนบุรี), สำนักโรคระบาด ศษ.,สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3. การพัฒนากระบวนการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลาย Database สู่รายงานประจำที่กระชับและมีการมุ่งเน้นประเด็น(ตามวัตถุประสงค์เฉพาะและเรื่องี่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วนอื่น ๆ) โดยพัฒนาให้เกิดรายงานประจำจาก Digital Network	ม.ค.51- มิ.ย.51	ให้ผู้เชี่ยวชาญการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารจากฐานข้อมูลหลายแหล่ง มาช่วย
4. การประชุมพัฒนากระบวนการนำเสนอรายงานประจำและการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการแก้ไขปัญหาคอย่างมีประสิทธิภาพ	มี.ค. 51 , มิ.ย.51	เชิญศวปต. ร่วมวิเคราะห์
5. การประชุมเพื่อประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละขั้นตอน	เม.ย. 51-มิ.ย.51	
6. การสรุปบทเรียนเพื่อนำเสนอในเวทีต่าง ๆ	มิ.ย.51	เวที สสส. , มสช.

ระยะเวลาดำเนินการ

ลำดับ	รายการ	ปีงบประมาณ 2551						
		ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
1	การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร							
2	การประชุมทำความเข้าใจพื้นฐานของ Database ของแหล่งข้อมูลต่างๆ ในจังหวัดอุดรธานี							
3	การพัฒนาเชื่อมโยงข้อมูล Database ผู้กรรงานประจำที่กระชับและมีการมุ่งเน้นประเด็น							
4	การประชุมพัฒนาระบบการนำเสนอรายงานประจำและการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์							
5	การประชุมเพื่อประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละขั้นตอน							
6	การประชุมสรุปบทเรียนเพื่อนำเสนอในเวทีต่างๆ							

7. รายละเอียดกิจกรรมย่อยและงบประมาณ

รับการสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาจาก สสส โดยผ่านการพิจารณาของ ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน(ศวปถ.) ดังนี้

รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน(บาท)	หมายเหตุ
1.ค่าใช้จ่ายเพื่อการประชุมที่จังหวัดอุดรธานี - 6 ครั้งๆละ 2,000 บาท เป็นเงิน 12,000 บาท	12,000	
2.ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เชี่ยวชาญเดินทางมาร่วมวิเคราะห์ - จำนวน 5 คนๆ ละ9,000 บาท 2 ครั้ง (ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก)	90,000	
3.ค่าใช้จ่ายในการจ้างเก็บข้อมูล Key ข้อมูล(ทั้งปัจจุบัน และย้อนหลัง)ดำเนินการตลอดโครงการ	28,000	

-ค่าจ้างบันทึกข้อมูลย้อนหลัง จำนวน1 คนๆละ 2,000 บาท จำนวน 6 เดือน เป็นเงิน 12,000 บาท -ค่าจ้างบันทึกข้อมูล จำนวน 1 คนๆละ 2,000 บาท จำนวน 6 เดือน เป็นเงิน 12,000 บาท -ค่าใช้จ่ายในการรวบรวมวิเคราะห์ เจาะลึกข้อมูล จำนวน 4,000 บาท 4 ค่าใช้จ่ายด้านการจัดทำเอกสาร และงานธุรการ ต่าง ๆ เช่น -ค่าวัสดุ เครื่องเขียน สิ่งพิมพ์ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไปรษณีย์ เป็นเงิน 8,000 บาท -ค่าโทรศัพท์ผู้ประสานโครงการ เดือนละ 1,000 บาท จำนวน 6 เดือน เป็นเงิน 6,000 บาท 6 ค่าจ้างการจัดทำProgram เพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลและการแปลงเป็นข่าวสารจากฐานข้อมูลหลายฐาน 7 ค่าใช้จ่ายในการนำเสนอผลงานและการไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีต่าง ๆ ด้านการพัฒนาข้อมูลข่าวสาร(รวมการเตรียมเอกสารและเนื้อหา) 8.ค่าจ้างจัดทำสรุปผลการดำเนินงานและวิเคราะห์ข้อมูล อุบัติเหตุทางถนนจังหวัดอุดรธานี 9.ค่าจ้างเจ้าหน้าที่สรุปปิดโครงการ จำนวน 1 คน	14,000	
รวม	199,000	

(หนึ่งแสนเก้าหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

8.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เกิดเครือข่ายพัฒนาข้อมูลข่าวสารเพื่อการลดทุกระดับถนนที่ยั่งยืนพร้อมการจัดการระบบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวที่มีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

5.2 เกิดยุทธศาสตร์เพื่อการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุจราจรของจังหวัดอุดรธานีโดยอ้างอิงตามระบบสารสนเทศที่มีความแม่นยำเชื่อถือได้

5.3 เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลของแต่ละหน่วย ก่อประโยชน์เฉพาะในแต่ละหน่วยงานนั้น ๆ

5.4 เกิดองค์ความรู้จากกระบวนการพัฒนาเอง และองค์ความรู้จากสารสนเทศที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาที่ต่อยอดเป็นวงจรต่อ ๆ ไป

9.การประเมินโครงการ

- 1) มีฐานข้อมูลอุบัติเหตุในระดับจังหวัด ที่มีคุณภาพ ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน โดยเน้นตั้งแต่ข้อมูลการตาย การบาดเจ็บ คดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ
- 2) การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขสภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในแต่ละพื้นที่
- 3) เอกสารการเผยแพร่ข้อมูล ไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนัก และเกิดจิตสำนึก ในด้านความปลอดภัย

10.ผลงานนำส่งมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

ได้แก่ รายงานสรุปบทเรียนการพัฒนาาระบบข้อมูล และการนำไปใช้ประโยชน์ จำนวน 1 เล่ม พร้อมไฟล์

11.ผู้รับผิดชอบโครงการ

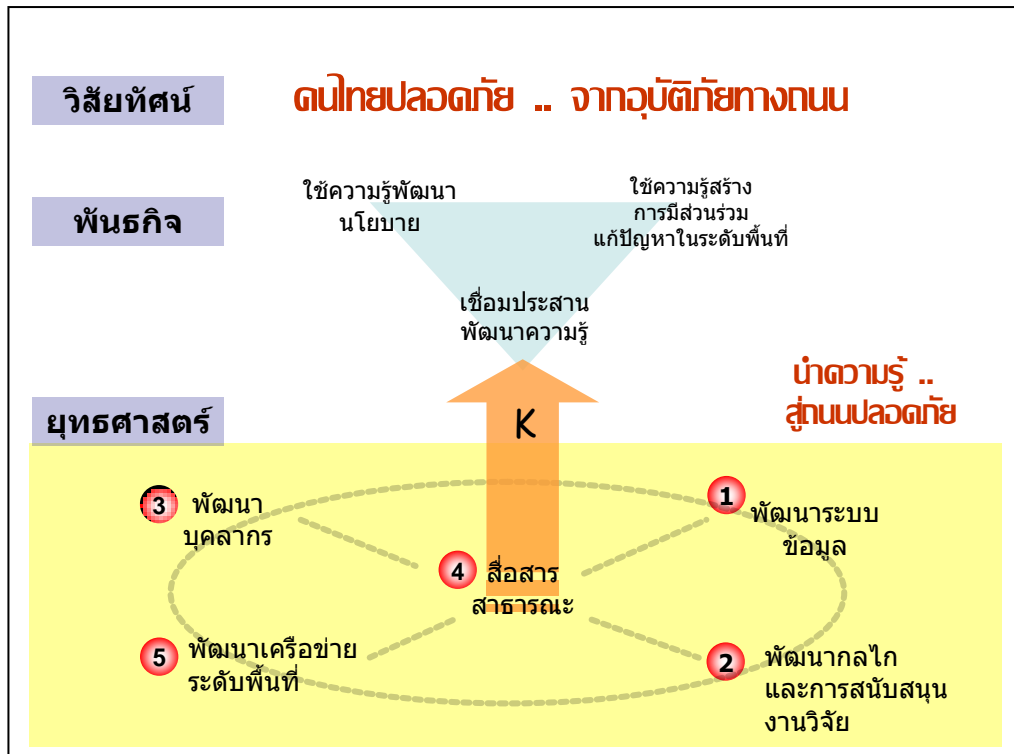
- 1.ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัดอุดรธานี
- 2.คณะกรรมการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดอุดรธานี
- 3.สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี
- 4.กองบังคับการตำรวจจราจรจังหวัดอุดรธานี
 - 5.สำนักงานแขวงทางอุดรธานี
 - 6.สำนักงานขนส่งจังหวัดอุดรธานี
 - 7.สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดอุดรธานี
 - 8.สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดอุดรธานี
 - 9.สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
 - 10.สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุดรธานี
 - 12.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
 - 13.โรงพยาบาลอุดรธานี
 - 14.โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคม
 - 15.เครือข่ายลดอุบัติเหตุจังหวัดอุดรธานี
 - 16.มูลนิธิอุดรสว่างเมฆาธรรมสถาน
 - 17.มูลนิธิส่งเสริมธรรมแห่งอุดรธานี
 - 18.บริษัทกลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จำกัด สาขาจังหวัดอุดรธานี
 - 19.สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุดรธานี
 - 20.นายแพทย์อนุชา เศรษฐเสถียร โรงพยาบาลอุดรธานี

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนนของคนอุดรธานี ได้ประยุกต์และนำองค์ความรู้มาใช้ ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์การทำงานของ สวปอ.

2. ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา

การขับเคลื่อนการแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจรต้องใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาของอาจารย์ นพ.ประเวศ วะสี โดย 1.การจัดการความรู้ 2. นโยบาย/มาตรฐาน 3. ภาติ/เครือข่ายภาคประชาคม ซึ่งจะเกิดผลได้ ต้องรวมพลังทุกฝ่ายโดยเฉพาะนักวิชาการเพื่อเชื่อมเครือข่ายของคนทำงานในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาฯ โดยใช้หลัก 5 ช คือ

1. **ชักชวน** เป็นการเชิญชวนเชื่อมประสานกับภาคีเครือข่าย เป็นการก่อตัวของแกนนำ
2. **ชื่นชม** เป็นการค้นหาจุดแข็งของแต่ละคนแต่ละภาคีเครือข่าย เชิญมาร่วมระดมความคิด กระตุ้นให้เกิดแนวคิดของการทำงาน
3. **ชง** เป็นการชงข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วแปลเป็นสารสนเทศสนทนาเสนอแก่ผู้บริหารและภาคีเครือข่ายเพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินการต่อไป
4. **ชวน** เป็นการชวนเอาสิ่งดีๆจากภาคีเครือข่ายเพื่อมาเผยแพร่ พร้อมกระตุ้นให้เกิดแนวคิดใหม่ๆในการทำงาน
5. **เชิด** เป็นการติดตามประเมินผลในการดำเนินการว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำมาปรับใช้ต่อไป

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- สร้างการเรียนรู้
- การจัดการความรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม
- การสร้างคนให้ทำงานเป็น
- การสร้างทีมงาน

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูล นักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป ดังนี้

Certo,S.D ได้กล่าวว่าข้อมูลคือ ข้อเท็จจริงหรือสถิติ

Stoner J.A.F.,et al. กล่าวว่า ข้อมูลคือ ตัวเลขและข้อเท็จจริงยังดิบและยังไม่สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์

วีระ สุภากิจ กล่าวว่า ข้อมูลคือ ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกที่ใช้แทนด้วยตัวเลข ภาษา หรือสัญลักษณ์ที่ยังไม่มีการปรับแต่งหรือประมวลผลใดๆ

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ กล่าวว่า ข้อมูลคือ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือข้อมูลดิบที่ยังไม่ผ่านกระบวนการประเมินผลยังไม่มีความหมายในการนำไปใช้งาน ข้อมูลอาจเป็นตัวเลข ตัวอักษร สัญลักษณ์ รูปภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหว

ปราโมทย์ ประสาทกุล กล่าวว่า ข้อมูลเป็นวัตถุดิบที่นำไปคิดคำนวณเป็น “สถิติ” (Statistics) เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้สภาพหรือการเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ต่างๆ ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงจากต้นตอที่ยังไม่ได้นำไปแปรรูปด้วยการคำนวณแจกแจงหรือวิเคราะห์ตีความอย่างใดอาจเรียกให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ข้อมูลดิบ

สุชาติ กิระนันท์ กล่าวว่า ข้อมูลคือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจจะเป็นตัวเลขหรือข้อความที่ทำให้ผู้อ่านทราบความเป็นมาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ กล่าวว่า ข้อมูลมีลักษณะดังต่อไปนี้ ข้อเท็จจริง ดังเลข สัญลักษณ์ ภาพ ความเห็น เสียง ที่เก็บรวบรวมไว้ แต่ยังไม่ถูกประมวลผล ที่ยังไม่ได้แปลความหมาย ยังไม่ได้วิเคราะห์ ยังไม่มีการปรุงแต่ง ยังไม่ค้อยเป็นประโยชน์ หรือข้อมูลให้แค่ความรู้

ข่าวสาร นักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันไป ดังนี้

Certo,S.D ได้กล่าวว่าข่าวสารคือ ชุดของข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

Stoner J.A.F.,et al. กล่าวว่า ข่าวสารคือ ผลลัพธ์(results) เมื่อข้อมูลได้ถูกจัดระเบียบ (organized) หรือวิเคราะห์ในแง่ที่มีความหมาย

วีระ สุภากิจ กล่าวว่า ข่าวสารคือ ข้อมูลที่ได้ถูกกระทำให้มีความสัมพันธ์หรือมีความหมายนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงโดยการนำข้อมูลตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปที่มีความหมายเกี่ยวข้องมาจัดกระทำหรือประมวลผล เพื่อความหมายหรือคุณค่าเพิ่มขึ้น ตามวัตถุประสงค์การใช้

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ กล่าวว่า ข่าวสารคือ สรุปรวบรวมสารสนเทศคือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือจัดระบบแล้ว เพื่อให้มีความหมายและคุณค่าสำหรับผู้ใช้
 ปราโมทย์ ประสาทกุล กล่าวว่า ข่าวสาร คือ ตัวเลขที่ได้จากการนำข้อมูลมาแจกแจงหรือคำนวณในอีกขั้นหนึ่ง

สุชาติ กิระนันท์ กล่าวว่า สารสนเทศคือ ข้อความที่ประมวลผลได้จากข้อมูลต่างๆ จนสรุปเป็นข้อความที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นการที่เกิดประโยชน์คือความรู้ที่เติมเพิ่มขึ้นกับผู้ใช้
 พิษิต พิทักษ์เทพสมบัติ กล่าวว่า ข่าวสาร คือ ข้อมูล ข้อสรุป ข้อเท็จจริง ผลลัพธ์ ที่ผ่านการประมวลผล ที่ผ่านการวิเคราะห์ ถูกจัดระเบียบอยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย เหมาะสมกับการใช้สามารถทำอะไรเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

ลักษณะของข่าวสารที่ดี

- 1) ความถูกต้องแม่นยำ (accurate)
- 2) สมบูรณ์ (complete)
- 3) ประหยัด (economical)
- 4) ยืดหยุ่น (flexible)
- 5) เชื่อถือได้ (reliability)
- 6) เรียบง่าย (simple)
- 7) เหมาะเจาะในเรื่องเวลา (timely)
- 8) สัมพันธ์เกี่ยวข้อง (relevant)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินการ	ช่วงเวลา	หมายเหตุ
1.การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อแก้ปัญหาทุกบนถนน	ธ.ค.50 – ม.ค.51	พร้อมกับการปรับแก้ไขกรรมการในส่วนอื่น(6E)
2.การประชุมทำความเข้าใจพื้นฐานของ Database ของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในจังหวัดอุดรธานี โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมวิเคราะห์ เน้นการทบทวนนิยามของการเก็บข้อมูลและการพัฒนากระบวนการจัดเก็บที่แม่นยำและเชื่อถือได้	ม.ค.51- มิ.ย.51	ผู้เชี่ยวชาญจาก AIT, FIBO(พระจอมเกล้าธนบุรี), สำนักกระบาด สธ.,สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3.การพัฒนากระบวนการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลาย Database สู่รายงานประจำที่กระชับ และมีการมุ่งเน้นประเด็น(ตามวัตถุประสงค์เฉพาะและเรื่องที่ควรได้รับการแก้ไขเร่งด่วนอื่น ๆ) โดยพัฒนาให้เกิดรายงานประจำจาก Digital Network	มี.ค. 51 , มิ.ย.51	ให้ผู้เชี่ยวชาญการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารจากฐานข้อมูลหลายแหล่ง มาช่วย
4.การประชุมพัฒนากระบวนการนำเสนอรายงานประจำและการวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ	เม.ย. 51-มิ.ย.51	เชิญศวปด. ร่วมวิเคราะห์
5 การประชุมเพื่อประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละขั้นตอน	ก.ค.-ส.ค.51	
6. การสรุปบทเรียนเพื่อนำเสนอในเวทีต่าง ๆ	ส.ค.-ก.ย.51	เวที สสส. , มสช.

บทที่ 5

อภิปราย สรุป ข้อเสนอแนะ

โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกขบถนของนครธานี

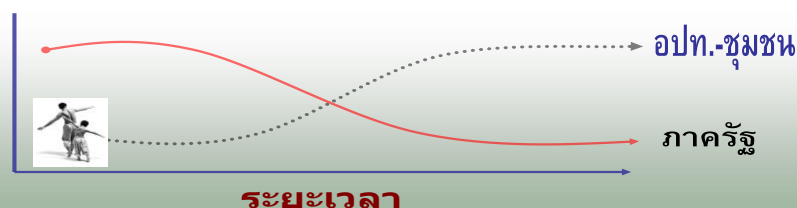
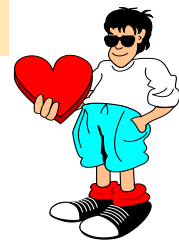
อภิปราย

จากสถิติลำดับปัญหาความรุนแรงและการสูญเสียทางสุขภาพของคนไทย พบว่าปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาจากอุบัติเหตุจราจร ซึ่งเป็นปัญหาที่ป้องกันได้ จากสภาพปัญหาพบว่าสาเหตุหนึ่งเกิดในสถิติปริมาณการใช้รถมอเตอร์ไซด์มากขึ้น การดื่มสุราแล้วขับยานพาหนะ ทำให้เกิดปัญหาการสูญเสียตามมา การดำเนินงานในการรณรงค์หรือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ส่วนใหญ่ยังเป็นภาระงานหลักของหน่วยงานทางราชการต่างๆ ในการแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจรด้านมาตรฐาน E ต่างๆ ในด้านการให้ความรู้ในการป้องกัน การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งการแก้ปัญหาเหล่านี้ต้องมีการใช้ความรู้ในการจัดการทั้งสิ้นเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีการมุ่งเน้นจะเอาชนะปัญหาในช่วงเทศกาล หรือช่วงที่มีการจัดสรรงบประมาณหรือทุนต่าง ๆ ให้ลงไปดำเนินการ การเชื่อมโยงของข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่ถึงจุดนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นรายวัน หรือสามารถส่งผลต่อการสั่งการหรือการตัดสินใจ ปรากฏชัดเจนเฉพาะช่วงเทศกาล การรายงานตัวเลขข้อมูลเป็นรายเดือนในที่ประชุมต่าง ๆ ยังแยกส่วนกัน และแยกตามเจตจำนงการเก็บข้อมูลของส่วนราชการ ที่ขึ้นกับการบริหารข้อมูลข่าวสารของกระทรวงกรม ที่ส่วนราชการนั้นขึ้นตรง มีการพยายามเข้ามาขุดค้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นข่าวสารจากฐานข้อมูลเหล่านั้นเป็นครั้งคราว ตามเจตจำนงของโครงการที่สถาบันหรือคณะนั้นรับทุนมา แต่การรวมตัวเป็นทีมหรือกรรมการเพื่อดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ Management Information System ที่สามารถสร้างรายงานประจำ รายงานเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ยังอยู่ในขั้นตอนการปรึกษาหารือและต่างเล็งเห็นความสำคัญมากขึ้น

ทางออก .. ในการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

สร้างเจ้าภาพใหม่ ๆ

ให้เข้ามาร่วมกันแก้ปัญหา
เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ..

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

นพ. อนุชา เศรษฐเสถียร รพ.อุดรธานี

ให้ความคิดเห็นเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกข์บนถนน
ของคนอุดรธานี ดังนี้

คณะกรรมการได้มีการดำเนินกิจกรรมหลัก(Core Process) ของโครงการซึ่งได้แก่

1. ให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ
2. ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องทุกเดือน ก่อนการประชุมความมั่นคงจังหวัด
3. การจัดทำระบบสารสนเทศของเครือข่าย การวิเคราะห์เป็นรายเดือน ราย 6 เดือน และรายปี ตามความเหมาะสม และกรณีพิเศษต่าง ๆ เช่น กรณีเทศกาล
4. การเชื่อมโยงสารสนเทศ ใช้ระบบ Internet
5. ให้มีการนำเสนอสารสนเทศดังกล่าว ทั้งเป็นเอกสาร และการนำเสนอเสริมด้วยภาพ , Power Point , จดสาร ฯลฯ ตามความเหมาะสมในที่ประชุมความมั่นคงจังหวัดและที่ประชุมอื่น ๆ ที่จำเป็น
6. มีการดำเนินการถอดบทเรียน การใช้สารสนเทศดังกล่าวในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่าง ๆ ของ สสส. , มสช , สวปถ. และเวทีอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

แม้ในบางข้ออาจไม่สมบูรณ์ เต็มร้อย แต่สามารถพัฒนาได้อย่างแน่นอน จึงขอเสนอแนะให้มีกิจกรรมต่อยอดเพื่อนำข้อมูลข่าวสาร มาก่อให้เกิดผลในการลดทุกข์บนถนนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งได้แก่

ข้อเสนอแนะ

1. การนำข้อมูลข่าวสารของเครือข่าย มาจัดหมวดหมู่แล้ว ทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการลดทุกข์บนถนนของจังหวัดอุดรธานี(ทำเป็นแผน 3-5 ปี กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน)
2. ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามที่เกินกว่าเครือข่ายข้อมูลที่มีอยู่ แต่มีผลดีในการลดการเจ็บตายบนถนน เช่น การเปรียบเทียบมาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในจังหวัดว่ามาตรการใดเหมาะกับพื้นที่แบบไหน
3. คิดค้นนวัตกรรมของการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร เช่นการนำโทรศัพท์ส่วนตัวมาเชื่อมโยงกับการเฝ้าระวังหรือร่วมกับการวิจัย หรือการสร้างฐานข้อมูลในเชิงประจักษ์ รวมไปถึงการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่อไป

เห็นสมควรทำโครงการต่อยอดจากโครงการเดิม เพื่อเสนอต่อแหล่งทุน เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ชัชวาล ลิ้มสกุล

Chatchawal Simaskul, M.Eng.

Transport Policy and Planning Analyst Ministry of Transport

Office of Transport and Traffic Policy and Planning (OTP) Bureau of Safety Planning

35 Phetchaburi Road, Ratchathewi, Bangkok 10400

ให้ความคิดเห็นเสนอต่อคณะทำงานโครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกชั้นบนถนน ของคนอุดรธานี (วันที่ 26 สิงหาคม 2551)

คณะทำงาน โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาเอาชนะทุกชั้นบนถนนของคนอุดรธานี ได้เสนอแนวคิด ระดมความเห็น และพัฒนาระบบข่าวสารอุบัติเหตุจราจรมาในช่วงเวลาเพียงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ซึ่งเท่าที่ได้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและแผนงานศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ศวปถ.) แล้ว พบว่า ระบบข่าวสารที่พัฒนาขึ้นนี้จะจุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Data and Information System) ที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากได้รับการสนับสนุนโครงการฯ อย่างต่อเนื่องร่วมกับโครงการอื่น ๆ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการและจะดำเนินการในอนาคต

ผลสำคัญที่เกิดขึ้นจากโครงการฯ นี้ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคลากรต่างองค์กรซึ่งแม้จะทำงานด้านความปลอดภัยทางถนนเหมือนกัน แต่ไม่ทราบข้อมูลข่าวสารในรายละเอียดคนออกองค์กรมากนัก โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาเอาชนะทุกชั้นบนถนนของคนอุดรธานี จึงนับได้ว่าเป็นเวทีให้ผู้เกี่ยวข้องได้มาร่วมกันหารือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุของจังหวัดได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ จังหวัดอุดรธานีมีการดำเนินการในเรื่องงานอุบัติเหตุจราจรแบบร่วมกันทำทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จึงเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการพัฒนาเครือข่ายข้อมูลฯ นี้ จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานในระยะยาวของจังหวัดต่อไป

สุดท้ายนี้ การดำเนินงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุใน 4 จังหวัดนาร่อง ของ ศวปถ. ในครั้งนี้ จะทำให้เห็นมุมมองความเหมือนและแตกต่างของการอยากให้เกิดขึ้นของระบบซึ่งออกมาจากผู้ปฏิบัติงานด้านนี้เอง โดยตรง ผลความพยายามนี้และการส่งเสริมและสนับสนุนให้เผยแพร่องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างกันของ 4 จังหวัดนาร่องนี้จะป็นต้นแบบที่ดีต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศในระยะยาวต่อไป

ดร. วิชิตา ไคว์ธนพานิช

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกซ์บนถนนของคนอุดรธานี

Web: WWW.RoadseftyUD.com

จากการที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ ในการประชุม เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกซ์บนถนนของคนอุดรธานี ในวันที่ 18 สิงหาคม 2551 ณ ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี นั้น ขอเสนอความคิดเห็นต่อโครงการดังนี้

การประชุม

บรรยากาศในการประชุมเครือข่ายคณะทำงานน่าประทับใจ เห็นได้จากการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ ของเครือข่ายที่เข้าร่วมประชุม และมีการเสนอความคิดเห็นและแนวคิดที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เช่น

- คณะทำงานจากแต่ละหน่วยงานตกลงวันที่ในการรายงานข่าว โดยต้องการให้รายงานข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และหน่วยงานผู้ใช้ผลการรายงานประจำเช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถใช้ข่าวได้ในช่วงเวลาที่ต้องการ อย่างสะดวก รวดเร็ว
- คณะทำงานเข้าใจถึงจุดแข็งและจุดอ่อนในการทำงานของแต่ละฝ่าย และยอมรับจุดแข็งจุดอ่อนของตนและภาคีเครือข่าย ทำให้บรรยากาศการประชุมดำเนินการได้อย่างราบรื่นและเป็นไปอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย

โปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

ในการประชุม ได้มีการเสนอ โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการดำเนินงานของเครือข่ายในอนาคต ในภาพรวมโปรแกรมที่นำเสนอที่น่าสนใจ เป็นการบูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน จัดทำโปรแกรมโดยมีเมนูที่หลากหลาย เน้นการเสนอข่าวรายเดือนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะการโพสต์ข้อความในหัวข้อหลักต่างๆ โดยใช้ชื่อภายใต้ชื่อที่เข้าใจง่าย 5 หัวข้อ ได้แก่

- ม เมา
- ม หมวก
- ม เตอร์ไซค์
- ม มุมเกิดเหตุ
- ม มุมข่าวสาร

ในแง่การใช้งาน โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีรูปแบบที่ไม่สับสน เข้าใจง่าย ผู้ใช้สามารถใช้งานได้ง่าย ตรงประเด็นตามความต้องการของเครือข่าย ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี ในอนาคต เมื่อโปรแกรมผ่าน

การทดลองใช้งานจริงและมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องซึ่งพบระหว่างการใช้งานในจังหวัดอุดรธานี คาดว่าโปรแกรมดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในพื้นที่ยื่นอื่น ๆ ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในเบื้องต้น พบประเด็นต่างๆที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของโปรแกรมได้ก่อนนำไปใช้งานจริงตามหัวข้อต่างๆดังนี้

การลงทะเบียนผู้ใช้

- การลงทะเบียนผู้ใช้ ผู้พัฒนาโปรแกรมได้แจ้งว่าจะมีการพัฒนาเพิ่มเติม โดยจะสามารถแยกรหัสผู้ใช้งานประจำได้ และเมื่อลงทะเบียนเข้าใช้ระบบ จะปรากฏชื่อหน่วยงานโดยอัตโนมัติ เมื่อมีการโพสข้อความ
- การลงทะเบียนซึ่งเดิมกำหนดให้เฉพาะภาคีเครือข่ายที่เป็นภาครัฐ เห็นสมควรให้เพิ่มเติมโดยให้ประชาชนทั่วไปสามารถลงทะเบียนใช้งานได้ด้วย เพียงแต่จำกัดสิทธิในการให้ข่าว เช่น ให้โพสข้อความได้เฉพาะเรื่องร้องทุกข์ หรือจุดอันตราย เท่านั้น ไม่สามารถเขียนรายงานข่าว รายเดือนได้

การโพสข่าว

- หน้าจอการโพสข่าวใหม่ขึ้นกระดานข่าว เมื่อกดปุ่มส่งข่าว ควรมีแถบสถานะหรือสัญลักษณ์ แสดงว่าระบบกำลังรับข้อความ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ใช้ กดส่งข้อความหลายครั้ง ในกรณีที่ระบบ อินเทอร์เน็ตช้าและจะขึ้นเป็นข่าวที่ซ้ำซ้อนในกระดานข่าว
- หน้าจอกระดานข่าว สามารถเพิ่มสัญลักษณ์แสดงข่าวใหม่ ข่าวที่มีรูปภาพ ข่าวที่มีรายละเอียดเพิ่มเติม
- การรายงานข่าวอาจเกิดความผิดพลาดในการรายงาน และการรายงานเป็นข้อมูลจากทางรัฐบาล ดังนั้น การปรับแก้ข้อความสมควรกระทำได้อย่างสะดวก
- เนื่องจากวันที่ในการเสนอข่าวเป็นตัวแปรในการอ้างอิงเมื่อกลับมาค้นข่าว โดยโปรแกรม ปัจจุบันใช้วันที่ที่โพสข่าว ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อมูลในข่าว เช่น ข้อมูลเดือนตุลาคม ถูกโพสเมื่อเดือนพฤศจิกายน ดังนั้น โปรแกรมควรสามารถเลือกวันที่ในการเสนอข่าวได้

เมนูเพิ่มเติม

- การแจ้งจุดเสี่ยงอันตรายโดยประชาชน หรือ คอนเซปการทำ Hiyari Hatto เป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมยอมรับ และสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในโปรแกรมที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถ รายงานสภาพอันตรายของถนนที่ใช้งานอยู่เป็นประจำได้

เชื่อว่าเครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกขัณบนถนนของคนอุดรธานีจะประสบความสำเร็จ เนื่องจากการพัฒนาครั้งนี้เป็นการทำงานสามหลายๆส่วนไปพร้อมๆกัน คือการพัฒนา Software ในรูปของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่กล่าวถึงข้างต้น และ people ware คือบุคลากรที่จะส่งข้อมูลเข้าระบบ ซึ่งเห็นถึงความเต็มใจและรวมตัวเป็นเครือข่ายข้อมูลที่แข็งแรง ท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลที่ถูกเทเข้ามาในระบบ ในอนาคตจะสามารถถูกนำไปบริหารจัดการความปลอดภัยบนถนนอุดรธานีต่อไปและ

4. การเชื่อมโยงและวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งนำเสนอเพื่อให้เกิดการนำไปแก้ไขสภาพปัญหาอุบัติเหตุจราจรในแต่ละพื้นที่

5. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการพัฒนาฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานเพื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลของแต่ละหน่วย ก่อประโยชน์เฉพาะในแต่ละหน่วยงานนั้น ๆ

6. เกิดองค์ความรู้จากกระบวนการพัฒนาเอง และองค์ความรู้จากสารสนเทศที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน เพื่อการพัฒนาที่ต่อยอดเป็นวงจรต่อ ๆ ไป

7. เผยแพร่ข้อมูลไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน เพื่อสร้างความตระหนัก และเกิดจิตสำนึก ในด้านความปลอดภัย

นวัตกรรม

จากผลการดำเนินการโครงการ “เครือข่ายข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกชั้นบนถนนของคนอุดรธานี” จะเน้นไปที่การเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงข่าวสารสนเทศ (Information) มากกว่าข้อมูล (Data) เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอผู้บริหารของจังหวัด คณะกรรมการศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนจังหวัด ตลอดจนเผยแพร่ข่าวสารสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ซึ่งมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลข้อมูลจากหลาย Database และเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ทางระบบ Internet ทาง Website WWW.RoadseftyUD.com

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดให้ความสำคัญ และกระจายอำนาจการบริหารอย่างหลากหลาย
2. ทีมงาน เครือข่าย มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและขยายลงสู่ระดับล่าง
3. .การมีส่วนร่วมของเครือข่าย
4. .การเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวทีในทุกเวที ทั้งระดับจังหวัด และระดับประเทศ
5. การบูรณาการการดำเนินการของเครือข่ายทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการของฝ่ายเลขานุการฯ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ปก.)

ปัญหาและอุปสรรค

1. การโยกย้ายเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดมีผลกระทบต่อความต่อเนื่องและทิศทางการดำเนินงาน
2. การเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรมทำให้มีผลกระทบต่อการทำงาน และการบูรณาการ และความต่อเนื่องยั่งยืนของเครือข่าย
3. ฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความหลากหลาย และมีลักษณะหรือเอกลักษณ์เฉพาะเป็นไปตามภารกิจของหน่วยงาน
4. บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหา และผลักดันให้เกิดยุทธศาสตร์เพื่อการแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจรของจังหวัดอุดรธานีโดยอ้างอิงตามระบบสารสนเทศที่มีความแม่นยำเชื่อถือได้ ต้องใช้เวลาในการพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. การนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นผลอย่างทั่วถึงทุกระดับและปรับปรุงระบบให้สามารถใช้ได้อย่างจริง รวมทั้งต้องมีการสำรองข้อมูลตลอดจนมีแผนสำรองกรณีไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้
2. ต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทุกระดับให้สามารถใช้เทคโนโลยี และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขได้
3. มีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการทำงานต่อไป
4. สนับสนุนการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
5. สร้างทีมงานเครือข่ายให้มีความยั่งยืน และขยายไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ให้หน่วยงานเพิ่มผู้รับผิดชอบ และส่งเสริมการปฏิบัติงาน
7. สร้างแรงจูงใจ เช่น การพิจารณาความดีความชอบ ประกาศเกียรติคุณ และการเลื่อนตำแหน่ง

สรุป

การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อเอาชนะทุกบนถนนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสนับสนุนการดำเนินการ การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จ ส่งผลสำเร็จโดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ แนวโน้มของปัญหาอุบัติเหตุจราจร และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ หรือล้มเหลวของนโยบาย ตลอดจนความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย ทำให้สามารถลดการเจ็บ การตาย จากอุบัติเหตุจราจร ตลอดจนการพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวนับวันจะมีความซับซ้อน จึงจำเป็นต้องขยายเครือข่ายความร่วมมือ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ สร้างความตระหนัก เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในด้านความปลอดภัย

ภาคผนวก